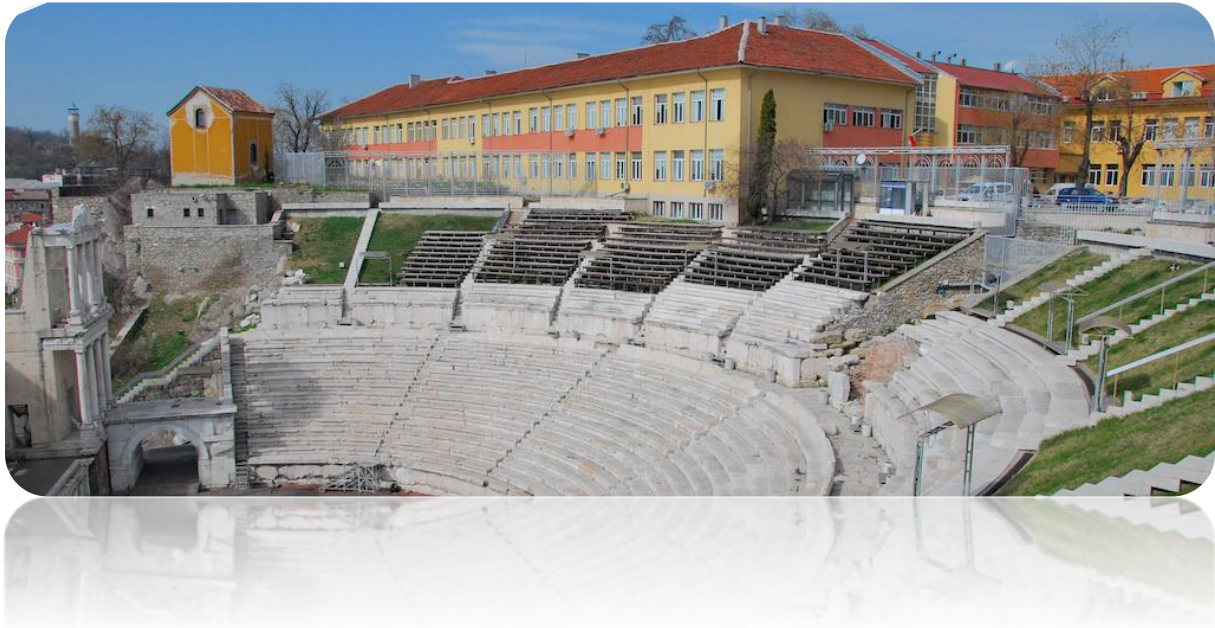

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

БИОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

5.11 БИОТЕХНОЛОГИИ

(мандат 2023 – 2027 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

Въведение.....	3
Мисия и визия.....	5
SWOT анализ.....	6
Цели на стратегията.....	8
Мерки и дейности за реализация на целите.....	9
Заключение.....	14

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата стратегия е рамков документ, отразяващ основните цели, приоритети и мерки за постигането им, които деканското ръководство и академичният състав на Биологическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, дефинират като важни за развитието на специалностите, реализирани в професионално направление 5.11 Биотехнологии.

Стратегията е базирана на следните европейски, национални и институционални документи:

Стратегически документи на европейско ниво:

- ✓ Конвенция за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Лисабонска конвенция) от 11.04.1997 г. и съпътстващите я документи.
- ✓ Болонска декларация за Европейското пространство за висше образование от 19.07.1999 г.
- ✓ Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030).
- ✓ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020) 625 FINAL, 30.9.2020).
- ✓ Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030 г.) (ОВ С 66, 26.02.2021 г., стр. 1–21).

Стратегически документи на национално ниво:

- ✓ Стратегия за развитие на висшето образование в Република България (2021 – 2030 г.).
- ✓ Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017 – 2030 г.).
- ✓ Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“.
- ✓ Национален план за действие в областта на цифровото образование (2021–2027г.).
- ✓ Закон за висшето образование, обн. ДВ. бр.112 от 27.12.1995г., посл. изм и доп. ДВ. бр.39 от 01.05.2024 г.
- ✓ Закон за развитие на академичния състав в Република България, обн. ДВ. бр. 38 от 21.04.2010, посл. изм. и доп. ДВ. бр. 102 от 23.12.2022 г.
- ✓ Национална пътна карта за научна инфраструктура на Република България за периода 2020 – 2027 г.

Стратегически документи на институционално ниво:

- ✓ Правилник за устройството и дейността на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, приет с реш. на Общото събрание, посл. изм. и доп. от 23.04.2021 г.
- ✓ Визия за развитие на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ през следващите 15 – 20 години, приета 2017 г.
- ✓ Правилник за развитие на академичния състав на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, приет с решение на Академичния съвет с Протокол № 3/18.04.2011 г., посл. изм. с решение на Академичния съвет с Протокол № 7 от 22.07.2024 г.
- ✓ Система за управление на качеството в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, посл. изм. 17.06.2023 г.

- ✓ Стратегия за прилагане на резултатите от научноизследователската дейност, приета с решение на на Академичния съвет с Протокол № 15 от 19.12. 2016 г.

МИСИЯ

Мисията на Биологическия факултет е чрез катедрите и Технологичния център, провеждащи обучение в професионално направление 5.11 Биотехнологии, да осигури висококвалифициран преподавателски състав и съвременна материално-техническа база, които:

- ✓ да гарантират обучение на студентите в съответствие със световните образователни стандарти в сферата на биотехнологиите, което да изгради у тях професионални компетентности, в унисон с динамичните потребности на пазара на труда.
- ✓ да осигурят възможности за реализация на качествена научноизследователска дейност в сферата на биотехнологиите и да създадат условия за трансфер на нови знания и технологии между Биологическия факултет и други образователни и научноизследователски центрове и бизнес структури в страната и чужбина, като по този начин да подобрят качеството на живот на хората.
- ✓ да подготвят младите хора за успешна социална реализация, като изградят у тях положителни модели на гражданско поведение, базирано на критично мислене и нагласа за непрекъснато лично усъвършенстване, които осъзнавайки националната и културна си идентичност да допринесат за развитието на обществото на регионално и национално ниво.

ВИЗИЯ

Визията ни за Биологическия факултет е през следващите 4 години той да се утвърди като водещ образователен и изследователски център с европейско лице и висок национален престиж в академичната и в професионалната общност, който

подготвя специалисти с високо ниво на компетентност в сферата на молекулярните и индустриални биотехнологии.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ

- ✓ Висок положителен обществен имидж на институцията Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, в чиято структура Биологическият факултет е основно звено.
- ✓ Дългогодишен опит в обучението на студенти.
- ✓ Висококвалифицирани преподаватели с експертиза в направления, като протеомика, метаболомика, регулация на генната експресия и биоинформатика, които са в основата на съвременната биотехнология.
- ✓ Актуални учебни планове и добра учебна инфраструктура.
- ✓ Висока степен на колаборация между изследователски екипи от катедрите на Биологическия факултет с екипи от различни изследователски институции (БАН, ССА, Център по растителна системна биология с биотехнология и др.) при реализацията на съвместни научни проекти в областта на биотехнологията.
- ✓ Добра академична атмосфера и либерални отношения между преподаватели и студенти, базирани на взаимно уважение.

СЛАБИ СТРАНИ

- ✓ Сравнително слабо участие на специалисти от практиката в учебния процес.
- ✓ Сравнително ниска степен на прилагане на дигиталните технологии, като изкуствен интелект, виртуална реалност и др. в процеса на обучение.
- ✓ Относително ниско ниво на входяща и изходяща студентска мобилност.
- ✓ Липсва акредитирана докторска програма за обучение на докторанти в професионално направление 5.11 Биотехнологии.

ВЪЗМОЖНОСТИ

- ✓ От началото на 2023 г. Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е със статут на изследователски университет, което осигурява по-добри възможности за финансиране на научните изследвания в сферата на биотехнологиите, които попадат във фокуса на Стратегическа научноизследователска и иновационна програма за развитие на университета - *„Дигитални устойчиви екосистеми - технологични решения и социални модели за устойчивост на екосистемите - ДУЕкоС“*.
- ✓ Във всички Европейски и национални програми за стимулиране на научните изследвания, биотехнологиите са неизменно сред ключовите направления, което предоставя по-добри възможности за финансиране на изследователската работа в направление 5.11 Биотехнологии.
- ✓ Повишаване броя на договорите за международно сътрудничество на Биологическия факултет, което предоставя възможности за интензификация на студентските и преподавателски мобилности в направлението.
- ✓ Разширяване на връзките с бизнеса (работодателски организации, производствени биотехнологични компании, търговски фирми, държавни институции и др.), както с цел проучване на потребностите на пазара на труда от кадри с конкретна професионална квалификация, така и привличането на специалисти от бизнеса като преподаватели, което ще повиши качеството на подготовка на студентите – биотехнолози.
- ✓ Пловдив е популярна културно-историческа дестинация, добре развит икономически и безопасен за живот, което е отлична реклама и предпоставка за привличане на чуждестранни студенти.

ЗАПЛАХИ

- ✓ Проблеми от демографски характер – намаляване на населението на страната, емиграция с цел живот и обучение в чужбина, промяна в нагласите на младите към висшето образование.
- ✓ Непоследователност в държавната политика по отношение на финансиране на висшето образование, неясноти по отношение на процедурите за програмна акредитация и рейтинговата класация на университетите в България, както по отношение на методология на провеждане, така и по отношение обективност и прозрачност.
- ✓ Засилена конкуренция от страна на други университетите и на регионално, и на национално ниво.

СТРАТЕГИЧЕСКА И ТАКТИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Основната цел на настоящата стратегия за развитие на професионално направление 5.11 Биотехнологии в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ е чрез повишаване на качеството на обучение, интензификация и популяризация на научните изследвания, Биологическият факултет да се утвърди като водещ образователен и изследователски център с европейско лице и висок национален престиж в академичната и в професионалната общност, който подготвя специалисти с високо ниво на компетентност в сферата на биотехнологиите.

Постигането на основната стратегическа цел ще се реализира чрез следните тактически цели:

- ✓ **Тактическа цел 1.** Повишаване на качеството и ефективността на обучението в професионално направление 5.11 Биотехнологии за по-добра реализация на завършилите.
- ✓ **Тактическа цел 2.** Осигуряване на висококвалифициран академичен състав.

- ✓ **Тактическа цел 3.** Интензификация и популяризация на научно-изследователската дейност на академичния състав.
- ✓ **Тактическа цел 4.** Подобряване на образователната среда и надграждане на материалната база за научни изследвания.

МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЦЕЛИТЕ

Тактическа цел 1. Повишаване на качеството и ефективността на обучението в професионално направление **5.11** Биотехнологии за по-добра реализация на завършилите.

Мярка 1.1. Актуализация на учебните планове и учебните програми в съответствие със съвременните образователни стандарти, наложени на световно ниво и изискванията на пазара на труда.

Дейности по Мярка 1.1:

- ✓ Актуализация на учебните планове и програми с участието на представители на бизнеса, в рамките на Програмен съвет на професионално направление 5.11 Биотехнологии.
- ✓ Привличане на изявени специалисти от практиката и/или водещи учени и преподаватели от научноизследователски институции и други университети като лектори по определени дисциплини или модул от дисциплина от учебния план.
- ✓ Обогащане на учебните материали по отделните дисциплини от учебния план с дигитални образователни ресурси (видео, онлайн лекции от наши и чужди университети, производствени клипове и др.), които да повишат интереса на студентите към процеса на обучение.
- ✓ Въвеждане в учебните планове на факултативни дисциплини, свързани с приложението на изкуствения интелект.

Мярка 1.2. *Подобряване на практическата подготовка на студентите.*

Дейности по Мярка 1.2:

- ✓ Подобряване на материално-техническата база за практическо обучение.
- ✓ Привличане на специалисти от практиката, които да провеждат производствените и преддипломни практики на студентите в реална работна среда, извън университета.
- ✓ Осигуряване на възможности на студентите за разработване на експериментални дипломни работи, както в рамките на факултета, така и във външни научноизследователски институции или производствени компании.

Мярка 1.3. *Осигуряване на учебния процес с учебници, учебни помагала и научна литература, необходима за обучението.*

Дейности по Мярка 1.3:

- ✓ Обезпечаване на поне 70 % от задължителните дисциплини с учебници и учебни помагала с автори преподаватели от факултета.
- ✓ Създаване на вътрешна информационна база с научна продукция на преподавателския състав от факултета, дипломни работи, автореферати на дисертации и др., които студентите да използват при разработване на индивидуални изследователски задачи и дипломни работи.

Тактическа цел 2. *Осигуряване на висококвалифициран академичен състав.*

Мярка 2.1. *Осигуряване на възможности за преподавателите да разширяват и да повишават квалификацията си, чрез придобиване на нови знания.*

Дейности по Мярка 2.1:

- ✓ Включване на преподавателите в курсове за професионални обучения – дигитални технологии, специализиран софтуер, езикови курсове, иновативни методи за преподаване и др.

- ✓ Насърчаване на преподавателите да се включват в обучителни курсове, организирани от фирми, предлагащи специализирано лабораторно оборудване, специализиран софтуер и др.
- ✓ Активизиране на преподавателските мобилности чрез сключване на нови договори по европейски програми за научен и преподавателски обмен.

Мярка 2.2. *Планирано академично развитие на преподавателите.*

Дейности по Мярка 2.2:

- ✓ Привличане на най-перспективните и изявени студенти и докторанти за преподаватели, предвид необходимостта от осигуряване на приемственост в академичния състав.
- ✓ Приоритетно включване в научноизследователски проекти на млади преподаватели.
- ✓ Своевременно обявяване на конкурси за академични длъжности, съобразени с готовността на кандидатите и потребностите на факултета.

Тактическа цел 3. **Интензификация и популяризация на научно-изследователската дейност на академичния състав.**

Мярка 3.1. *Планиране на научноизследователската дейност и включване във вътрешноуниверситетски, национални и международни изследователски проекти.*

Дейности по Мярка 3.1:

- ✓ Тесен контакт с Поделение научна и проектна дейност на Университета с оглед своевременно информиране на преподавателите относно възможности за кандидатстване по отворени позиции за финансиране на научни проекти.
- ✓ Осигуряване на институционални контакти с екипи от други университети и научноизследователски центрове (БАН, ССА и др.) с оглед възможности за

включване на преподаватели от Биологическия факултет в проекти на външни организации.

- ✓ Ежегодни обсъждания на катедрено и факултетско ниво за определяне на приоритетни изследователски направления и проекти, в които биха могли да се включат преподаватели от Биологическия факултет.

Мярка 3.2. Увеличаване броя на публикациите в списания, индексирани в международните бази SCOPUS и WEB OF SCIENCE.

Дейности по Мярка 3.2:

- ✓ Поддържане на вътрешноуниверситетската система за финансово стимулиране на публикационната активност на преподавателите в списания, индексирани в международните бази SCOPUS и WEB OF SCIENCE, действаща в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.
- ✓ Финансиране на публикации в списания, индексирани в международните бази SCOPUS и WEB OF SCIENCE на конкурсен принцип от вътрешноуниверситетски конкурси, организирани от Подделение научна и проектна дейност.

Мярка 3.3. Популяризация на изследователската дейност на академичния състав.

Дейности по Мярка 3.3:

- ✓ Организиране на конференции с национално и международно участие – Балканска конференция по Биология (BALKAN BIO), Национална научна конференция за млади учени и докторанти, в които е предвидена секция „Биотехнологии“.
- ✓ Организиране на представяния на проекти, основни научни направления, постижения и публикации на преподавателите от факултета.
- ✓ Издаване на алманах с основните изследователски направления и научноизследователски проекти на преподавателите от факултета.

Тактическа цел 4./ Мярка 4.1 Подобряване на образователната среда и надграждане на материалната база за научни изследвания.

Дейности по Мярка 4.1:

- ✓ Оценка на състоянието на аудитории, семинарни зали и лаборатории за учебна и изследователска работа.
- ✓ Изготвяне на приоритетен план за реновиране и оборудване на аудитории, семинарни зали и лаборатории.
- ✓ Закупуване на лабораторно оборудване и компютърна техника по проекти и магистърски програми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия е базирана на сравнителен анализ на учебните планове и състоянието на образователната среда за обучение на студенти в професионално направление 5.11 Биотехнологии в седемте акредитирани университета в България и е съобразена със спецификата на образователния процес и визията за развитие на направлението в Биологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ с акцент върху молекулярните и индустриални биотехнологии.

Независимо, че стратегията отразява основно визията на деканското ръководство за развитие на професионално направление 5.11 Биотехнологии, постигането на стратегическата и тактическите цели е преди всичко колективна задача на всички преподаватели и служители в Биологическия факултет. Стратегията не би могла да се реализира без подкрепата на ректорското ръководство на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, като не бива да се пренебрегва и влиянието на редица конюнктурни фактори - политически, социално-икономически др., върху които Биологическият факултет няма възможност да оказва съществено влияние.

БИОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Настоящата стратегия за развитие на професионално направление 5.11 Биотехнологии е приета като част от мандатната програма на деканското ръководство, с решение на Общото събрание на Биологическия факултет от 16.11.2023 г.

